

Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft i eierstyringen

Sist revidert	<i>25.09.2020</i>
Eier	<i>Leder for kapital- og eierstyring</i>
Ansvarlig	<i>Administrerende direktør</i>

SpareBank 1 Østlandet har bærekraft som ett av seks hovedmål i konsernstrategien 2018-2021. Arbeidet er konkretisert i bankens [«Bærekraftstrategi 2019-2021»](#) og [«Generelle retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft»](#). Begge dokumentene er vedtatt av styret.

I tillegg bygger «Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft i eierstyringen» på bankens øvrige retningslinjer innenfor:

1. [Miljø og klima \(Environment\)](#)
2. [Sosiale forhold \(Social\)](#)
3. [Styring og kontroll \(Governance\)](#)

Til sammen konkretiserer disse dokumentene bankens satsing på samfunnsansvar og bærekraft. Dersom banken oppdager brudd på retningslinjer på ett område som kan ha relevans for andre områder i banken, vil dette behandles behørig på alle de berørte områdene. Større saker vil løftes til bankens Bærekraftsråd og eventuelt også konsernledelse.

Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft i eierstyringen

Som aksje- og andelseier forvalter SpareBank 1 Østlandet verdier for omlag åtte milliarder kroner. Investeringene omfatter over tretti selskaper, med spenn fra strategisk viktige datterselskaper og allianseselskaper til rene finansielle investeringer. I dette spennet befinner det seg også flere eierposter hvor investeringen har en strategisk forankring, men hvor kravet til profittmaksimering er underordnet. Eksempelvis er SpareBank 1 Østlandet en viktig støttespiller for lokale bedrifter med forskning og utvikling, innovasjon og/eller næringsutvikling som primært formål.

Formålet med retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft i eierstyringen er å:

1. Sikre at bankens eierskap bidrar til å fremme ansvarlig og bærekraftig forretningsvirksomhet
2. Redusere risikoen for medvirkning til uønsket forretningsvirksomhet

Arbeidet med samfunnsansvar og bærekraft i eierstyringen skal – så langt det er mulig – integreres i etablerte prosesser. Alle ansatte som har befattning med eierstyringen skal kjenne våre prinsipper, retningslinjer og forventninger.

I prioritering av arbeidet med samfunnsansvar og bærekraft i eierstyringen vil banken legge vekt på følgende parametere:

- Risiko for negativ påvirkning på mennesker, miljø, økonomi og samfunn.
- Eierpostens størrelse
- Grad av innflytelse

I tilfeller hvor eierstyringen utøves i samarbeid med andre parter, skal banken bidra til at prioriteringer og retningslinjer samordnes. En slik samordning skal imidlertid ikke gå på bekostning av bankens egne retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft.

Følgende retningslinjer gjelder for de ulike kanalene i eierstyringen:

1. **Styrerepresentasjon**
SpareBank 1 Østlandet skal bidra til at styret har nødvendig kompetanse, kapasitet og uavhengighet. Styremedlemmer oppnevnt av banken skal ha kompetanse til å vurdere risiko knyttet til samfunnsansvar og bærekraft.
2. **Deltakelse på generalforsamling**
Den reelle behandlingen av saker som løftes på generalforsamlinger foregår som regel i forkant av møtene. Det forutsettes at utpekte eierrepresentanter fra SpareBank 1 Østlandet holder seg orientert om og involverer seg i problemstillinger og prosesser som har vesentlig betydning for

bærekraftsområdet. I både forberedelse til og deltagelse på generalforsamlinger skal vår eierrepresentasjon bidra til å fremme bankens målsetninger og retningslinjer for bærekraft og samfunnsansvar.

3. Virksomhetsgjennomganger

Banken skal sikre at virksomhetsgjennomganger i tilstrekkelig grad adresserer relevante og materielle temaer innenfor samfunnsansvar og bærekraft. Videre skal banken sikre at selskapet har en hensiktsmessig organisering og kapasitet til å operasjonalisere arbeidet med bærekraft og samfunnsansvar.

4. Andre Eiermøter

Banken skal bidra til at relevante og materielle temaer innenfor samfunnsansvar og bærekraft løftes som eget agendapunkt i aktuelle Eiermøter.

Eventuelle brudd på retningslinjene

Våre forventninger og retningslinjer formidles til selskapene ved offentliggjøring på bankens nettsider og ved informasjon videreformidlet i ulike kanaler for utøvelse av vårt eierskap.

Dersom vi blir kjent med at noen av våre selskaper opptrer i konflikt med våre prinsipper og forventninger, vil vi etablere dialog for å påvirke til forbedring.

Dersom dialogen ikke fører til nødvendige forbedringer, vil banken vurdere følgende alternativer:

- Be om at saksforholdet behandles i selskapets styre
- Ta opp saksforholdet til behandling i selskapets generalforsamling el.
- Avvikle eierskapet

Enheten kapital- og Eierstyring vil bistå med vurderinger av risiko for brudd på retningslinjene for samfunnsansvar og bærekraft i Eierstyringen, samt bistå med oppfølging av saker hvor det er grunnlag for mistanke om konflikt. Første instans for behandling av kontroversielle saker er bankens Etske råd. Innmelding av aktuelle problemstillinger er et ansvar for alle som representerer banken i ulike styrever, på generalforsamlinger og faglige forumer.

Forventningsdokument til selskaper hvor SpareBank 1 Østlandet er betydelig investor

Vårt mål er å være en positiv bidragsyter og god sparringpartner for å øke bedriftenes bevissthet og praksis knyttet til samfunnsansvar og bærekraft. Følgende forventninger stilles til selskapene i eierstyringen:

Miljø

Vi forventer at selskaper vi investerer i:

- har et bevisst forhold til klimarisiko og jobber målrettet med å redusere sin belastning på klima og miljø

Vi oppfordrer selskaper vi investerer i til å:

- sette mål om energieffektivisering og reduserer sine direkte og indirekte utslipp av skadelige stoffer og klimagasser inkludert partikler, nitrogenoksid og ammoniakk
- arbeide med å redusere forurensing og bidra til gode rutiner for avfallshåndtering og resirkulering
- oppgi direkte og indirekte klimagassutslipp
- bytte ut fossile brenselskilder med fornybar energi der det er hensiktsmessig
- sette bindende klimakrav til sine leverandører og underleverandører
- CO₂-kompensere for sine utslipp med klimavoter godkjent gjennom EUs system for klimavoter (EU ETS)¹

Vi investerer ikke i selskaper som:

- driver utvinning av eller kraftproduksjon basert på fossile produksjonskilder (som f.eks. kull eller oljesand)
- storskala damprosjekter innen vannkraft
- driver gruvedrift
- benytter tømmer fra aktører som driver med ulovlig tømmerhogst, salg av ulovlig hogd tømmer eller avskoging, og/eller som ødelegger tropiske regnskoger, fjerner primærskog eller fredede skoger ([High Conservation Value Forests](#)) driver lobbyvirksomhet rettet mot å svekke en nødvendig omstilling til et lavutslippssamfunn i tråd med Norges mål gjennom Klimaloven og verdens mål gjennom Parisavtalen
- driver produksjon av fossilt brennstoff

Samfunn

Vi forventer at selskaper vi investerer i:

- respekterer FNs konvensjoner for menneske- og arbeidstakerrettigheter, herunder FNs kvinnekonvensjon², FNs konvensjon om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne³ og konvensjon mot rasediskriminering⁴
- i tillegg sørger for ikke å bidra til brudd på disse, og herunder ivaretar individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner
- aktivt arbeider for å ikke bidra til rettighetsbrudd, eksempelvis gjennom aktsomhetvurderinger, og søker å gjenopprette bruddene når de oppdages⁵
- respekterer [ILOs åtte kjernekonvensjoner](#), som utgjør et minimum av rettigheter som skal respekteres i arbeidslivet. De deles inn i de fire hovedkategoriene forbud mot barnarbeid, organisasjonsfrihet, forbud mot diskriminering og forbud mot tvangsarbeid

¹ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/klima/klimavoter/eus-klimavotesystem/>

² <https://www.ldo.no/ombudet-og-samfunnet/konvensjoner/fns-kvinnekonvensjon/>

³ <https://www.regjeringen.no/no/tema/likestilling-og-inkludering/likestilling-og-inkludering/konvensjoner/fn-konvensjonen-om-rettar-til-menneske-med-nedsett-funksjonsevne-crpd/id2426271/>

⁴ <https://www.fn.no/om-fn/avtaler/Menneskerettigheter/konvensjon-mot-rasediskriminering>

⁵ Se Nasjonal handlingsplan for oppfølging av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/hplan-naering-mr/id2457944/>

-
- har gode varslingsystem for å melde brudd på forventninger, normer, lover og konvensjoner

Vi investerer ikke i selskaper som:

- på noen måte er involvert i utvikling, testing, produksjon, lagring eller transport av kontroversielle våpen eller komponenter eksklusivt beregnet på kontroversielle våpen, herunder klasevåpen, antipersonellminer, atomvåpen, kjemiske våpen og biologiske våpen
- driver med produksjon av tobakksprodukter eller komponenter eksplisitt beregnet på slike produkter
- driver med produksjon av pornografisk materiale

Eierstyring og selskapsledelse

Banken har strenge rutiner for å motarbeide hvitvasking og skjulte eierforhold. Banken ønsker også å påvirke bedriftskunder til å ha gode rutiner for etiske, miljømessige og bærekraftige valg.

Vi sørger for at utstedere vi investerer i:

- mottar informasjon om våre retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft

Vi forventer at selskaper vi investerer i:

- setter seg inn i våre forventninger og oppfordringer i disse
- har nulltoleranse for korrupsjon og alle former for økonomisk kriminalitet i egen virksomhet og selskaper de samhandler med
- ved mistanke om korrupsjon bidrar til full åpenhet fra selskapet og medvirkning til etterforskning av forholdet
- driver aktiv eierstyring der de har eierposisjoner
- dokumenterer oppfølging av forhold som bryter med våre forventninger og oppfordringer i våre retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft
- har retningslinjer og styringsystemer som sørger for at egen virksomhet er i tråd med normer, konvensjoner og lover, med spesielt fokus på de områdene der det er høy risiko for brudd i egen bransje, og inkluderer dette i kontrakter med underleverandører og forretningspartnere
- har gode prosedyrer for at interne og eksterne kan si ifra og varsle om kritikkverdige forhold og brudd på normer, retningslinjer, konvensjoner og lover